

BESLUT

Datum
2005-12-19Ärendenummer
511-830-03

**BILDANDE AV NATURRESERVATET RAMSÅSHUVUD I LJUNGBY
KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) området Ramsåshuvud som naturreservat. Gränsen för naturreservatet skall vara den gräns som utmärks i fält med bifogad karta (bilaga 1) som underlag, med de eventuella mindre justeringar som förrättningsmannen finner nödvändiga vid utmärkningen.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg till förvaltare av reservatet.

Syftet med reservatet är att bibehålla och utveckla den mångfald av olika naturtyper som förekommer inom reservatet i form av en mosaik av ett välhävdat småskaligt odlingslandskap, ädellövskogar, blandskogar, öar och strandzoner samt vattenmiljöer så att organismer knutna till dessa miljöer kan leva vidare och öka i mängd. Naturvärdena i området är främst knutna till lövskog med rik lundflora och äldre grova ädellövträd, välhävdade betesmarker, öar, strandzoner samt vattenmiljöer. Goda livsbetingelser för den hotade fiskarten mal (*Silurus glanis*) samt för fågellivet skall bevaras och förbättras.

Allmänhetens möjligheter till rekreation i ett naturskönt område skall främjas i den utsträckning det är förenligt med bevarandet av naturvärdena i reservatet och med hänsynstagande till pågående jordbruksdrift och boende i området.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i naturreservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd;
Anmärkning: Träd med döda grenar eller kronor som utgör uppenbar fara för liv eller egendom får åtgärdas med tillstånd från förvaltaren. Trädgrenar som växer ut över åker och utgör hinder för brukandet får avlägsnas. Røjning får ske på befintliga badplatser. Røjning i befintliga ledningsgator samt anläggande av och røjning i siktgator i anslutning till jakttorn får ske efter samråd med förvaltaren.
2. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller grövre grenar;
Anmärkning: Vindfälle eller döda grenar som hamnar olämpligt och påtagligt hindrar bete eller framkomlighet på stigar, vägar och i vatten får flyttas till annan lämplig plats inom reservatet, eller om detta inte är möjligt upparbetas och flyttas till lämplig plats inom reservatet. Med grövre grenar avses grenar där den grövsta änden är större än 10 cm i diameter.
3. använda bekämpningsmedel, gödsel, kalk eller kemiska preparat;
4. ändra florans eller faunans sammansättning genom att föra in arter;
5. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbruk;
6. bedriva täkt av berg, sten, grus, morän, torv eller andra jordarter;
7. borra, spränga, schakta, gräva, fylla ut, tippa,

dika, plöja eller utföra annan mekanisk bearbetning med undantag för att normalt vägunderhåll får ske;

Anmärkning: Diken som går under vägar och genom betesmarker får rensas efter samråd med förvaltaren.

8. uppföra ny byggnad eller anläggning;

Anmärkning: Vindskydd/liggplats för betesdjur samt jaktorn får anläggas efter samråd med förvaltaren.

9. anlägga ny luft- eller markledning;

10. anlägga fiskodling;

11. anlägga väg eller parkeringsplats;

12. anlägga båtplatser.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar i ordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning och information om reservatet;
2. i ordningställande av anordningar för allmänheten, som anges i fastställd skötselplan, såsom strövstigar, parkeringsplats osv;
3. att de skötselåtgärder vidtas inom reservatet, som erfordras för reservatets vård och skötsel:
 - röjning
 - gallring
 - avverkning
 - hamling

I första hand skall fastighetsägaren erbjudas att utföra skötselåtgärderna. Åtgärderna skall då genomföras i samråd med förvaltaren. Om fastighetsägaren inte själv vill eller inte har möjlig

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

het att utföra åtgärderna är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan utförs;

4. användning av vägar i den utsträckning som behövs för att utföra skötselåtgärder enligt punkten 1,2 och 3 ovan;
5. tillfälliga virkesupplag i samband med skötselåtgärder efter samråd med fastighetsägaren;
6. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Utfallande virke i samband med naturvårdsåtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan, tillfaller reservatsförvaltaren om inget annat avtalats med fastighetsägaren.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för allmänheten)

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. framföra eller parkera motordrivnet fordon annat än på vägar och iordningställd parkeringsplats;
2. störa djurlivet exempelvis genom närgånget uppträdande vid boplats eller liknande;
3. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning, exempelvis genom att gräva, borra, måla, mejsla eller på annat sätt skada berghällar, block eller dylikt;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar;
5. plocka eller gräva upp ris, örter, svampar, mossor och lavar annat än bär och matsvamp för hushållsbehov;

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

6. fånga eller samla in insekter, snäckor, maskar eller andra ryggradslösa djur;
7. tälta eller ställa upp husvagn;
8. elda;
9. sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning;
10. bedriva tävlings-, övnings-, lägerverksamhet eller dylikt utan tillstånd från förvaltaren;
11. åka vattenskidor inom reservatets vattenområde.

Från föreskrifterna nummer 2, 5 och 6 undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Föreskrifterna utgör inte hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturminneslagen.

ADMINISTRATIVA DATA

Namn:	Ramsåshuvud
Objektnr:	07-1389
Kommun:	Ljungby
Församling:	Agunnaryd
Läge:	I norra delen av sjön Möckeln, 6 km sydost om Agunnaryds kyrka
Areal:	268 ha

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

Fastigheter: Del av Ramsås 1:1, 4:1 och Åshuvud 1:1.

Fastighetsägare/
Rättighetsinnehavare: Enligt bilaga 4

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg

Ekonomisk karta: 4E 7a - 04470

Riksobjekt nr: NRO07011 - Möckelnområdet (naturvård)
FG2 - Möckelnområdet (friluftsliv)

Natura 2000,
områdeskod: SE 0320216 - Ramsås
SE 0320221 - Åshuvud
naturtypskod: *9020-boreonemorala, äldre naturliga ädellövskogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora (25,2 ha)
3130-oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller ånnuell vegetation på exponerade stränder(156 ha)
9010-västlig taiga(11 ha)
9070-trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ(2 ha)
9160-ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ(7 ha)

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Ramsåshuvud är en udde och flera öar i nordöstra delen av sjön Möckeln. Naturen i området är en mosaik av olika naturtyper. Här finns lövdominerad blandskog, lundartade lövskogar, ett småskaligt och ålderdomligt odlingslandskap, samt en mängd öar och vattenområden. I området finns gott om gamla träd, död ved, hamlade lindar, små gräsmarker, brynmiljöer och långa strandzoner.

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

Området är ett känt utflyktsmål på våren för den stora mängden blåsippor.

Möckeln är en oreglerad sjö vilket gör att naturliga vattenståndsfluktuationer förekommer. Möckeln sänktes på 1850-talet med hela 1,85 meter och den gamla strandlinjen syns tydligt i form av en stenig vall utmed sjön. Landvinningsmarken är mellan 10 och 20 meter bred.

Sjöns grunda bottnar inne i skyddade vikar och Helgeåns videbevuxna åkanter utgör lek och uppväxtplatser för den hotade fiskarten mal(Silurus glanis). Helge åns vattensystem utgör ett av Sveriges viktigaste områden för malen.

Berggrunden består av gnejs med ett stort inslag av diabas som sticker upp över omgivningen på grund av bergartens avvikande vittringsbenägenhet gentemot omgivande berggrund. Berggrunden ger upphov till en rik flora.

Området hyser en mångformig och artrik flora och fauna. Sju rödlistade arter är noterade. Mindre hackspetten som har en god population i Möckelnområdet kan speciellt nämnas. Fiskgjuse och lärkfalk häckar i området.

Naturvärdena beskrivs mer utförligt i skötselplanen bilaga 2.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Arbetet med att bilda naturreservatet påbörjades sommaren 2001 då området inventerades av konsultfirman Pro Natura genom Ola Bengtson. Inventeringsarbetet föregicks av ett informationsmöte i maj 2001 då samtliga markägare, Skogsvårdsstyrelsen och Ljungby kommun var inbjudna. Våren 2002 presenterades resultaten från inventeringen genom en fältvandring då samma personer som till informationsmötet var inbjudna. Representanter för samtliga fastigheter deltog i denna fältvandring.

Svensk fastighetsvärdering AB har fått i uppdrag att värdera och förhandla om intrångsersättning eller

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

köp av de olika fastigheterna som berörs av skyddet. Detta har skett vid olika tidpunkter för olika fastigheter. Två av totalt tre avtal är klara.

Ett förslag till beslut och skötselplan har remitterats till berörda myndigheter, olika föreningar samt de ägare av fastigheter som omges av reservatet. Markägare och övriga sakägare har förelagts att komma in med eventuella erinringar.

Vägverket har inget att erinra.

Kommunstyrelsen samt Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun har inget att erinra.

Kommunstyrelsen samt Miljö- och byggnämnden i Ljungby kommun tillstyrker förslaget. De anser dock att vissa granskogsområden och hyggen hade kunnat utgå om två mindre nyckelbiotoper och angränsande miljöer istället kommit med.

Fiskeriverket har inget att erinra.

Möckelns m fl sjöars FVO har inget att erinra men är allmänt emot nya reservat i Möckelnområdet eftersom de anser att de inte uppfyller något större ändamål.

Svenska Naturskyddsföreningen i Sunnerbo tillstyrker bildande av reservatet men framför att all motortrafik på vattnet bör förbjudas.

Agunnaryds LRF-avdelning framför att Länsstyrelsen skall beakta markägares åsikter och krav över hela området så att reservatet kan bildas i samförstånd. I övrigt har de inget att invända.

Sveriges Geologiska Undersökning tillstyrker förslaget. Länsstyrelsen bör dock ej använda begreppet horst för att beskriva de geologiska förhållanden i området utan bör ersätta det med en skrivning om att diabasen vid Möckeln sticker upp över omgivningen på grund av bergartens avvikande vittringsbenägenhet gentemot omgivande berggrund.

Smålands museum tillstyrker förslaget.

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg tillstyrker förslaget samt framför detaljsynpunkter på skötselplanen. De föreslår vidare vissa justeringar av texten med anledning av januaristormen 2005 samt eventuella framtida stormar.

Växjö Stift - Egendomsnämnden har inget att erinra eftersom de sålt marken inom området till staten i syfte att åstadkomma en reservatsbildning.

Markägarna till Åshuvud 1:1 framför att det är svårt att ta ställning till gränsen som är ett streck på kartan. De anser att syftet med reservatet skulle gynnas om virkesvolymen minskades till den nivå som var på 1970-talet. Detta bör ske genom att gallra bland yngre lövträd samt avverka gran med undantag för grova överåriga granar. Asp bör endast avverkas om betande djur som äter upp lövuppslag finns inom området. Endast mycket ung al skall avverkas eftersom det annars kan bli problem med stubbskottsuppslag som ratas av betesdjuren. Delar av det från januari 2005-stormen stormfällda virket skall tas ut från området för att nå reservatets syfte samt markägarnas och andra boendes trivsel. Rimligt antal träd som är speciellt värdefulla kan få ligga kvar.

Markägarna till Ramsås 4:1 framför att vissa diken skall få rensas även fortsättningsvis för att förhindra försumpning dels inom reservatet och dels på angränsande fastigheter. Detta bör framgå av reservatsföreskrifterna. Perioden som skall vara fri från avverkning bör utsträckas till 1/8 eller 15/8. Båtplatser som är upplåtna enligt avtal med markägarna bör beskrivas i skötselplanen. Båtplatser utan avtal med markägarna skall tas bort.

Markägaren till Ramsås 1:3 vill ha kvar sin servitutsrätt att utnyttja gångstig ned till sjön samt att inneha brygga. Han förutsätter att familjen skall kunna förtöja sina två båtar vid bryggan samt underhålla brygga, båtplats och gångstig i samma omfattning som tidigare. Han vill fortsätta att årligen röja undervegetationen i området mellan sjön och tomten. I området som gränsar till tomten och är ca två gånger så stort som tomten önskar han i samråd med förvaltaren ta tillvara samt bortforsla omkullfallna träd och grenar.

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

Markägarna till Ramsås 4:4 som haft kontrakt med förre markägaren angående båtplats, brygga och fiskobod önskar teckna ett liknande kontrakt med staten som nu tagit över ägandet. De önskar själva sköta slyröjning längs vägen upp till fastigheten och till blåsippsbacken.

MOTIVERING

Syftet med reservatet har angetts ovan. Hela Möckelnområdet är av riksintresse för naturvården (objektnummer NRO 07011), enligt Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19. Möckelnområdet är även av riksintresse för friluftslivet (FG 2) enligt Naturvårdsverkets beslut 1988-09-19. Områden av riksintresse för natur- och kulturmiljövård eller friluftsliv skall enligt hushållningsbestämmelserna i 3 kap 6 § MB skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Ramsåshuvud har i länets naturvårdsprogram erhållit klass 1 i en tregradig skala, där klass 1 är det högsta värdet. I översiktsplanen för Ljungby kommun (antagen 1992-10-22) är det aktuella området utpekats som ett område med särskilt stora naturvärden och av stor betydelse för det rörliga friluftslivet.

3 nyckelbiotoper och ett område med naturvärden är registrerade i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering och upptar tillsammans 21,7 ha av området.

Ramsåshuvud ligger i sjön Möckeln vars omgivning utpekats av Naturvårdsverket som en trakt med särskilt värdefulla lövskogar.

Huvuddelen av området ingår i "Natura 2000" som är ett ekologiskt nätverk av naturområden i Europeiska Unionen.

Aktiviteter som tältning, eldning, vattenskidåkning mm. har begränsats eftersom sådana verksamheter starkt skulle begränsa övriga besökares upplevelse av området.

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

Insamling av djur, plockning av växter, eller åverkan på levande eller döda träd och buskar är ej tillåtet eftersom det skulle kunna hota de biologiska värden som är knutna till djur- och växtlivet i området.

De servitut som finns inom området påverkas inte av reservatsbildningen. För de befintliga bryggor och båtplatser som det tidigare funnits avtal för kommer förvaltaren att skriva nya avtal.

Fastigheten Ramsås 1:3 berörs inte direkt av reservatet. Fastighetsägaren har dock framfört önskemål om att få röja vissa områden mellan hans tomt och sjön samt ta tillvarata och bortforsla omkullfallna träd i ett område öster om tomten på statens fastighet. Enligt skötselplanen får träd som kan falla över vägar, stigar parkeringsplatser, båtplatser, tomter eller rastplatser eller som innebär påtagliga risker för människor avverkas. Viss röjning i omedelbar anslutning till ovan nämnda platser får ske när det är önskvärt för platsernas funktion och upplevelse. I vilken omfattning detta kan ske avgörs av förvaltaren.

Bevarandet av naturvärdena går inte att förena med skogsbruk eller rationell jordbruksdrift och ett långsiktigt skydd kan endast garanteras genom att naturreservat inrättas.

Utifrån de synpunkter som framförts på skötselplanen har ändringar och tillägg gjorts, i den mån de bedömts vara praktiskt genomförbara, rimliga i proportion till kostnaderna och förenliga med reservatets syfte. Vissa justeringar har gjorts m.a.a. januari-stormen 2005.

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten. Reservatsbildningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och bestämmelserna om hushållning med mark och vatten i 3 och 4 kapitlen miljöbalken samt med översiktsplanen för Ljungby kommun.

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428) jämfört med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen skall, inom 10 dagar, införas i tidningarna Smålänningen och Smålandsposten. Delgivningen skall anses ha skett på tionde dagen efter dagen för detta beslut, förutsatt att kungörelsen inom den tiden införts i ovan nämnda tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till regeringen. Överklagandet skall dock skickas in till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 VÄXJÖ. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet senast den 19 januari 2006 annars kan inte regeringen pröva överklagandet.

Överklagandet bör innehålla följande:

- hänvisning till detta beslut, dnr 511-830-03
- vad som skall ändras
- namnteckning, namnförtydligande och adressuppgifter
- eventuella handlingar som stöder överklagandet.

UPPLYSNINGAR

Beslut i ärendet har fattats av Landshövdingen Lars-Åke Lagrell.

I den slutliga handläggningen av ärendet, i vilket Elisabet Ardö varit föredragande har även länsrådet Claes Sjöblom, miljövardsdirektören Carl-Philip Jönsson, chefsjuristen Lena Stjernqvist, bitr. länsarkitekt Gunnel Henriksson samt länsantikvarien Margit Forsström närvarit.

TBESLUT T

Datum
2005-12-19

Ärendenummer
511-830-03CC

Lars-Åke Lagrell

Elisabet Ardö

Delgivningssätt

Beslutet skall kungöras i länets författningssamlingar samt Smålänningen och Smålandsposten.

Bilagor

- 1 A-B.Beslutskarta inklusive skötselplanekarta
2. Skötselplan
- 3.Sändlista
4. Fastighetsägare/Rättighetsinnehavare
5. Miljöbalkens regler om naturreservat
6. Förekomst av hotade arter, signalarter mm.
7. Hur man överklagar